

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Vezetői számvitel és önköltségszámítás

SZÉCHENYI
ISTVÁN
EGYETEM

SZÉCHENYI 2020

Pályázat címe: Intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében a Széchenyi István Egyetemen
Pályázati azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00016

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

III. Előadás

A költségelszámolás lehetőségei, módszerei I.

Tematika

- I. A költségelszámolás fogalma
- II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

I. A költségelszámolás fogalma

- A költségelszámolás
 - a számvitelnek azon területe,
 - amely az értékképző (termék előállító vagy szolgáltatási tevékenységet végző) folyamatra
 - vonatkozó input információk gyűjtésével, rendszerezésével, kezelésével
 - és az output információk képzésével foglalkozik.
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- A költségelszámolást befolyásoló tényezők:
- a költségek megjelenési forma szerinti elkülönítése
- az eredményszámítás lehetséges eljárásai
- a készletnyilvántartás különféle módszerei

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- **Az eredménykimutatás fajtái:**
 - *Az összköltség eljárással készített eredménykimutatás*
 - az adott időszak üzleti év hozamaiból (bevételek és aktivált saját teljesítmény értéke)
 - vonja le az adott időszak költségeit (ráfordításokat),
 - valamint az egyéb és pénzügyi és ráfordításokat.
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- *Az összköltség típusú eredménykimutatás:*
 - az összes termelési költséget költségnemenkénti bontásban mutatja
 - önmagában nem igényli, de nem is zárja ki a 6-7. számlaosztályok vezetését
 - költségszámbavétele az üzleti évhez kötött
 - a hozamok elszámolása kapcsán nem csak az értékesítésre került, hanem a belső teljesítményeket (aktivált saját teljesítmény) is mutatja
 - főként az egyes beszámolási időszakok ráfordítás-hozam elemzésére alkalmas
 - nem használható a vállalkozás résztevékenységeinek jövedelmezőségi elemzésére
 - külön elemként mutatja be az aktivált saját teljesítmények értékét
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- *Az összköltség típusú eredménykimutatás*
 - célszerű azoknak a vállalkozásoknak, amelyek:
 - az önköltségszámításra, belső önelszámolásra – sajátosságaikból, tevékenységükből fakadóan – nem fektetnek nagy hangsúlyt
 - tevékenységükre, a termék előállítás nem jellemző vagy hosszú gyártási átfutási idejű termékeket állítanak elő
 - döntően kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenységet végeznek
 - kisebb méretű vállalkozások
 - szervezeti felépítésük nem bonyolult, nem rendelkeznek sok telephellyel
 - készletezésük nem meghatározó
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- **Az eredménykimutatás fajtái:**
 - *Forgalmi költség típusú eredménykimutatás*
 - A költségek számbavételét a tárgyidőszaki értékesítéshez köti
 - a ráfordításokat a tevékenységek által létrehozott termékek, szolgáltatások értékesítésének árbevételeéhez rendeli.
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- *A forgalmi költség típusú eredménykimutatás*
 - az értékesítés költségeit közvetlen és közvetett költségek bontásban mutatja
 - igényli a 6-7. számlaosztályok vezetését
 - megfelelő alapot szolgáltat a vállalkozás jövedelmezőségének elemzéséhez, a vezetői számvitel gyakorlati alkalmazásához, döntések előkészítéséhez
 - a közvetett költségeket főbb funkciók szerint bontva mutatja be
 - a költségek költségnemenkénti bontását nem tartalmazza
 - az értékesítés nettó árbevételének és közvetlen költségeinek egyenlegeként az „A” változatú eredménykimutatások az Értékesítés bruttó eredményét is tartalmazzák (fedezet)
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- *A forgalmi költség típusú eredménykimutatás*
 - célszerű azoknak a vállalkozásoknak, amelyek:
 - alapvetően termelő tevékenységet folytatnak
 - tevékenységük sokrétű, az egyes résztevékenységek között jelentős eltérések mutatkoznak
 - bonyolult szervezettel rendelkeznek, több telephelyen, helyszínen végzik munkájukat
 - nagy hangsúlyt fektetnek az önköltségszámításra, a vezetői számvitel előnyeinek kihasználására
 - a készleteik jelentősek, ezért folyamatos és naprakész értékbeli készletnyilvántartást vezetnek
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- **A saját termelésű készletek nyilvántartása**
- Függ
- a folytatott tevékenység jellegétől,
- a vállalkozás nagyságrendjétől,
- az elvárt speciális igényektől.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- **A saját termelésű készletek nyilvántartása**
 - Átlagár
 - FIFO módszer
 - Tervezett önköltség (elszámolóár)
 - Fogyasztói ár
-

II. A költségelszámolást befolyásoló tényezők

- **Költségelszámolási, költségkimutatási módszerek**
- kizárólagosan az 5. számlaosztályban
- elsődlegesen az 5. számlaosztályban és másodlagosan a 6-7. számlaosztályban (elsődleges költségnevel, másodlagos költséghevel-költségviselő elszámolás)
- elsődlegesen a 6-7. számlaosztályokban és másodlagosan az 5. számlaosztályban

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Források:

2000. évi C. törvény a számvitelről

Dr. Musinszki Zoltán – Pál Tiborné dr. (2011): Költségrendszerek kialakítása és fejlesztése

Dr. Himber Péter - Kapásiné Dr. Buza Mária - Kovácsné Soós Piroska Számvitel-elemzés II. Perfekt Kiadó,
Budapest

